

Лэдзöны ВКП(б)
Сыктывдинса
райком да
райисполком

КОЛХОЗНИК

№ 96 (397)
Октябр
15
1938 во
Номерлön дон 10 ур

Стахановскöя завер- шитам хожајственнöј во

Сталинскöј Централнöј Комитет да Советскöј правителство вескöдлöмдн мјан странаса социалистическöј овмöс неуклоннöя развивајтчö да јонмö лунис-лун. I промышленност, i транспорт, i вјзму овмöс таво вылын успешнöя мунобны вожд, öти победа бöрса мöдöс завојуталöмдн. Содö лежан продукция. 1938 волöн 8 тöлысса даннöјјас серти, колöм вöса серти изшом перјöм содiс примернö 5 прöцент вылö, нефт перјöм—9 прöцент дорыс унжык, сталь сывдöм—6 прöцент дорыс унжык, металлообработывајущöј промышленностлөн валовöј прöдукцияс 22 прöцент дорыс унжык, швейнöј изделіејас лезöм 10 прöцент вылö дорыс унжык, кучік көмкот—6 прöцент вылö дорыс унжык, сахар-песок вöчöм—пöшти 70 прöцент вылö, консервјас—28 прöцент вылö дорыс унжык да сiзi вожд. Кыптö уж производителност, да сы серти i содö уждон.

Фашістскöј агентјаслыс троцкістско-бухарінскöј бандас громітöм, хожајственнöј аппаратöс врајасыс-вредітелјасыс весалöм муртавны вермытöма јонмöдiсны мјанлыс промышленностöс. Ленин—Сталин партијалы вернöј выл кадрјас овладевајтöны хожајственнöј руководство іскусствои. Тасаң мјан выл хожајственнöј успехјас. Тасаң—пыр содана кыптöм індустріјалөн, транспортлөн, вјзму овмöслөн.

Но тајö подјомыс оз вермы дај не должен лоны сещöмдн, кор промышленностлөн торја отраслјас колтчöны планыс. Шедöдöм быдöм вылö вiздöтöг изшом промышленност, металлургіја, машиностројеніе, логкöј промышленност плансö оз тыртавны, а овмöслөн сещöм отрасл, кызi вöр промышленност ужалö весіг локжыка колöм во серти. Та вöсна медвозза могыс öни сулалö сын, медым кыдöны колтчысјасöс воынмунысјас уровенö да сiзiкөн обеспечітны не сöмын вöса план тыртöм, но i сiзiс содтöдөн тыртöм.

Мі пырiм волöн решајущöј тöлысјасö—нолбд кварталö. Тајö тöлысјасö мјан народнöј овмöсын колö лоны решітöма партијадн да правителстводн сувтöдöм зевгырыс могјас. Сојузнöј, сојузвo-республиканскöј да местнöј промышленностлөн прöдукцияс тавоса нолбд кварталын должен содны 1937 вöса нолбд кварталын серти 21 прöцент

дорыс унжык. Сöкыд промышленност (Наркомтаж-пром, Наркоммаш да Обороннöј промышленност куза наркомат) должен сетны прöдукциялыс нöшта јонжыка содöм—30 прöцент вылö дорыс унжык. Промышленостса став отраслјасын быт колö шедöдны уж производителност вожд кыпöдöм да шедöдны асдон чiнтöм. Октябрын, нојабрын да декабрын должен лоны обеспечітöма таво вылö сетöм госуларственнöј заданіе успешнöя олöмö пöртöм да нубдöма лöсöдчöм 1939 воын народнöј овмöсöс вожд кыпöдöм могыс.

Нолбд кварталын лöсöдчöны зев благопріятнöј условијејас промышленност ужлы. Помасö ужалан вынлөн сезоннöј-гожса чiнöм. Ленинско-сталинскöј комсомоллөн 20-öд во да Великöј Октябрскöј социалистическöј революциялөн 21-öд годовышціна матыстмöм ужалыс массажасын кыпöдö выл политическöј подјом, мыј азöд ассыс выраженіејесö октябрвозвысса социалистическöј ордјысöмын. Лунис-лун содö тајö ордјысысјаслөн лыдыс, да овмöслөн абу сещöм отрасл, көни ескöез вöвны тöдчана стахановскöј победајас. Могыс öни сулалö сын, медым октябрвозвысса ордјысöм пöртны мiлліонјаслөн ордјысöмö да іспользујтны сiзiс став стахановскöј двіженіелөн вожд общöј кыптöм вылö.

Стахановскöј двіженіелөн резервјас збылыс колöны јона гырысöс, да наын заложітöма позанлунјас госуларственнöј планјас не сöмын ставнас, но i содтöдөн тыртöм вылö. Стахановскöј двіженіе успешнöя развивајтчö пыр вожд, сiзi озырмö выл методјасöн, выл формајасöн да чужтö ужлыс выл геројјасöс. I мыј медса важнöјыс—азöдма стахановскöј уж коллективнöя организутан формајас. Изшом промышленностын тајö—цикличност, производствосö гармоничнöя организутöм, көдi лезö последовательнöя нубдны изшом перјöмын став процессјасö да öдзöдны сiзi процессјасöс. Донбасса изшом промышленностын воынмуныс командірјас Гвоздырков, Шашацкіј, Корніјенко јортјас кужісны шедöдны суткiдн кык-кујiм циклјас, мöдвог-кö шуны, суткi чöжөн кыкыс-кујiмыс нубдны изшом перјан став операцияс, кералöмсаң заводітöмдн лавасаң изшомсö сетöмдн помалöмдн. Дон-

(Помсö вiздö 3 мiстбокыс).

Бурдöм боејјас да командірјас—Хасан ты бердса бојјасын участныјас—Хабаровска госпіталыс локталöны асланыс частјасö. СНЫМОК ВЫЛЫН: РСФСР Верховнöј Советса депутат Је. З. Охрiменко сорнiтö младшöј командірјас группакöд, көдi локтö аслас частö. Шујгасаң вескыдвылö: I. I. Кузнецов, П. Ја. Яковлев, Је. З. Охрiменко да С. Је. Усолнцев.

Госкаса колхоз- јас помалісны вартöм

Пажгаса МТС, октябр 14-öд лун. (Телефон пыр). Госка сiктöветувса колхозјас: Будонны нiма колхоз, Сталин нiма колхоз да Красініма колхоз ставнас помалісны тавоса урожајыс наң вартöм.

Уродов.

Муравјев да То- мов вартöны 10— 12 тоннаöн лун

Пажга, октябр 14-öд лун. (Телефон пыр). Ыб сiктöветулын машиністјас Муравјев да Томов јортјас „БдО—34“ вартан машина вылын быдлун вартöны морт вылö 10—12 тоннаöн наң.

Ставсö Муравјев јорт вартіс 382 тонна наң. Томов јорт—388 тонна.

Уродов.

Лунса производі- тельност—10—12 тонна

Ыб сiктöветулын ештöдiсны наң вартöм Кагановіч нiма, „Бор'ба“, „Труд“ да Ленин нiма колхозјас. Вартöм помалöмö матысö i „Сталинец“ колхоз.

Сiктöветулын ужалö кык „БдО—34“ вартан машина. Машинајаслөн лунса производітельност—10—12 тонна.

Ізапод гөрöм помалöма

Пажга сiктöветувса „Май“ колхоз 100 прöцент вылö тыртiс ізапод гöран план. Тајö колхозын лептöма ежа 5,2 гектар.

Комсомольска ужалыс јöз —СТАЛИН јортлы

Москва, Кремл

Сталин јортлы

„Рöдина“ самолотлөн героическöј екіпажкöд, Валентіна Грiзодубова, Полина Осіпенко да Марина Раскова јортјаскöд встреча куза мiтiнг вылö чукöртчыс Комсомольск карса ужалыс јöз, боејјас, командірјас да полiтработникјас, ыстöны тiјанлы, Сталин јорт, ставн пöса радејтана вождлы, друглы да учітеллы, пöс большевiстскöј чолöм.

Дона Сталин јорт! Талун мiјанлөн зев ыжыд радлун, мiјан сöдöмјас тырöс торжествои да лікујтöмдн. Мi јуксам Тiјанкöд асланым радлунöн, најöс встречајтöмдн, көдјас асланыс беспрімернöј героическöј перелотөн содiсны мiјан социалистическöј рöдиналыс славасö да мужествосö. Сталинскöј пiтöмецјаслөн героизм, отвага, повтöмлун, мiјан великöј социалистическöј рöдина дiнö помтöм радејтöм да преданност кыпöдö Советскöј Сојузса став ужалысјаслыс законнöј гордост да восхішцајтчöм. Народ, көдлөн ем сталинскöј соколјаслөн ташöм славнöј поколеніе,

некодн вермытöм. Социалистическöј рöдинаса вернöј пiјанлыс да нывјаслыс ташöм поколеніе быдтiс да пестујтiс Ленинлөн—Сталинлөн великöј партија да советскöј власт.

Тiјанлы, мiјан рöднöј бат, учітел да друг, објазанöс мi радујтчана да шу да олöмдн. Ескöдам тiјанöс, дона Сталин јорт, мыј мi Комсомольск карса ужалыс јöз, боејјас, командірјас да полiтработникјас, мiјан отважнöј лотчiцајас—Валентіна Грiзодубова, Полина Осіпенко да Маріна Раскова јортјас героическöј перелотөн вöдушевлајгчöмдн, нöшта ыжыд ентузіазмөн кутам ужавны рöдина благо вылö да пыр дасöс сетны павартана кучкöм војна öзтыс фашістјаслы.

Мед оласны советскöј авиациялөн мiјан гордöј соколјас!

Мед олас Ленинлөн—Сталинлөн великöј партија!

Мед олас великöј Сталин!
(Прімітöма став карса 30 сурс јöза мiтiнг вылын, 1938 во октябр 12-öд лунö).

Амур вывса Комсомольск.

Сбереженіејаслөн содöм

Сыктывдин рајонувса сберегательнöј кассаö рајонувса ужалыс јöзлөн сбереженіејесöм пунктöм луныс-лунö содö.

1938-öд вöса јанвар 1-ој лун кежлö сберегательнöј

кассаын вöлі 285. 331 шайт вклад, а öни, октябр 10-öд лун кежлö—649 сурс шайт. Сбереженіејаслөн содöмыс лоіс кык пöв дорыс унжык.

Белајев.

Вөрпунктјасса начальникјас совещаније вылын

Октябр 10—11-д лунјас Сыктывдинса вөрпромхозын муніс вөрпунктјасса начальникјаслн совещаније. Тајб совещанијесб влі сіјбма „Вөрлежмлн да кылдчмлн итојас жылыс, вөрлежг келб даслун да 1939 во вылб кылдчмлн меропрјатіјас жылыс“

ВКП(б) Коми Областнб Комитет Пленумлыс шубм реализутомлы. Совещаније вылын участвутісны став вөрпунктјасса начальникјас да бухгалтерјас, вөрпромхозлн производственнб да финансовб аппарат.

Рабочјјаслы культурно-бытовбј условіјас лбсбдм

Рабочјјаслы культурно-бытовбј условіјас лбсбдм—ыжыд фактор, коді пыдја вліјатб производственнб планјас тырталбм вылб. Но тајбс абу-на тырвыб гбгбрвомабс Сыктывдин вөрпромхозса веккбдысјас (директор данілов). Совещаније вылын выступајтысјас некод ез вермыны ошјысны, мыј налбн кбт мыкб мында тырмымбн бурмбдма рабочјјаслыз олан да ужалан условіје. Пыружалан кадрса рабочјјаслы некод абу бетма сещбм условіје, кушбмбс индбма најбс вербујтан договорын. Мажаса вөрпунктын, напімер лыдфысбб 120 кадровік, но најбс матрасјасыс бтар нбмбн абу обеспечбма. Офелалб нб бтік штука вөрпунктын абу, прбстынајасбн сіз-жб абу-на обеспечбма став рабочјјасбс.

увса вөрпунктјасын паккалб жеба. Нормајас вевтырталбмбн тырталысјас лыдфысбны оз сојасбн, а прбстб једініцајасбн. Ыб вөрпунктын порбчан уж-јас вылын 28 стахановец, кодјас талунја лун келб прбдалісны 150—300 кубометрбн морт вылб. Мажаса вөрпунктын ставыс сбмын 12 стахановец.

Сіз-жб рабочјјаслы абу лбсбдбма ужалбм вылб колана условіје. Ужалан інструментјас оз сусыны да зев улын качествоабс. Торјбн омбл положеніјес черјас, напілокјас, лучкбвбј пілајас да мукбд інструментјас куза. Вөрпромхозса директорбс вежыс Малцев сетлбма распоразеніје плучітны 150 штука шогмытбм лучковбј пілајас. Оні тајб брак пілајасбб рабочјјас шыблалбны да ужалбны двухручнбј пілајасбн. Та вбсна бара-жб чінб уж производітелностыс.

Санітарнбј обслужіваніје котыртбма јона тырмытбма. Патов јорт вбсталб, мыј Мажаса вөрпунктын нб бтн участокын абубс аптечкајас. Аптечкајасбб вайлісны-нн ескб, но сені лекарствојасыс влі кіссалбмабс да космалбмабс, плбујтчыны ез удајтчы.

Вөрлежысјасбс снабжатбм бнбна ббрб колбм участок. Лбспродторгса начальник Полугрудов јорт ачыс прізнајтб, мыј сылбн места вывса аппаратыс ужалб јона тырмытбма. Лбспродторгса торја работнікјас, кызі вбсталб Полугрудов, медвојдбр снабжатбны оз вөрлежысјасбс, а сіктса населеніјесб. Тбварјаслнбн зік некушбм ассортімент оз удовлетворајт вбрын ужалыс рабочјјасбс.

Снабженіјейн оператівност абутбм вбсна рабочјјас зев јона вбчалбны вынужбеннбј прогулјас. Тащбм фактјас јывыс сорнітісны став вөрпунктјасса начальникјас.

Медым обеспечітны IV-дб да I-дбј кварталјасса план тыртбм, ыжыд уж колб котыртны лбспродторгы рабочјјасбс снабжатбм куза, а лбспродторгса начальник Полугрудов бнбна оз тбд кытыс да уна-б прбдуктајас да тбвар сіјб кутас вайны да модбдны вбручастокјасб.

IV-дб кварталлыс план тыртбм

Сыктывдинса вөрпромхоз зев ічбт бдјасбн бостчіс вбр прбдбдм да кыскалбм куза IV-дб кварталлыс план тыртбмб. Порбдчбм куза нолбд кварталлыс плансб тыртбма сбмын-на 4,9 прбцент вылб да кыскалбм куза 1,4 прбцент вылб. Ставыс талунја лун келбб вөрпромхоз паста

ужалб 273 морт да 6 вбв. Тајб лыдпасјасыс нбшта бтчыд вбсталбны, мыј бнја кадын основнбј да решанушбј могбн должен лонужын уж вын вербујтбм да став вербујтбм јбзбс вбрб петкбдбм. А тајб ужыс бурещ абу котыртбма да та куза ужыс нубдчысбб јона тырмытбма.

1939 во вылб кылдчмлн меропрјатіјас

Оніја кадкелб молевбј кылдчмбсан плоточнбј кылдчбмб вужбм куза Сыктывдинса вөрпромхозын ужыс мунб тырмытбма-на. Жеба мунб реквізітјас заготовітбм. Напімер, Шыладорса вөрпунктын нб бтік мортбс-на абу вербујтбма реквізітјас заготовітан уж вылб. Ез јона возб мунны і мукбд вөрпунктјас. Реквізітјас пыс Пажгаса вөрпункт заготовітс сбмын-на—4 сурс понбл, Мажаса вөрпункт—5 сурс понбл. Некытбн-на оз нубдсыны нбр снастјас кыбм вылб нбр дафтбм.

Совещаније вылын став выступајтысјас індісны, мыј вөрпромхоз ужын вывті нбжјб мунб вредітелстволыс последствіјас бырбдбм.

Вредітелстволнбн последствіјасыс јона омблтчбдісны вөрпромхозлыс фінансовбј состојаніје. Напімер, мыр дорын кујлыс дресевіна освоітбм вбсна вөрпромхозлн заморозіт-чіс 120 сурс шайт гбгбр средство. А тајб вбрбс освоітбм куза бнбна некушбм уж оз мун.

Сіз-жб вредітелстволыс последствіјасбб омбла бырбдчысб лбсосечнбј фонд іспбзујтбмын да кералбм местајас весалбмын. Та куза нб бтік вөрпункт ез докладывайтны сещбм резултатјас жылыс, кодјас ескб мед вбліны удовлетворітелнбјсб.

Вөрпунктјасса начальникјас асланыс сорніјасын быдбн індісны, мыј вөрпромхозса сотруднікјас сбмын гастролірујтбны вөрпунктјасбб, а індбдјас, советјас некушбмбс оз сетлывлыны. Вөрпунктјасбб ветлігбн вөрпромхозса работнікјас — гырысјас і посныјас занімајтчбны сбмын фактјас фіксірујтбмбн.

Совещаније нубдбмын ыжыд тырмытбмторјбн-колб лыдфыны сіјбс, мыј тајб совещаније вылас, коді кутб зев ыжыд тбдчанлун IV-дб да I-ој кварталјаслыс планјас тырталіг келбб лбсбдчбмын, ез участвутны вөрлежбмын мастерјас да стахановецјас, кодјас ескб вермісны сетавны уна ценнбј предложеніјас да індбдјас.

Выступајтысјас пыс некод (ВКП(б) рајкомса секретар СІВКОВ јортыс бтар) ез сорнітны вбрын партіјно-массовбј уж нубдны колбмлун жылыс, кбт-і тајб ужыс талунја лунбна некушбм вөрпунктын оз мун.

ВАВІЛІН

Стрбйтчана ужјас мунб неудовлетворітелнбја

Совещаније вылын бтік сорнітан торјбн влі 1938 воа IV-дб да 1939 воа I кварталјасын вөрлежг келб лбсбдчбм жылыс.

IV-дб да I-ј кварталјас келб дастысана ужјас вөрпромхоз паста мунб неудовлетворітелнбја. Мажа вөрпунктса начальник Патов јорт аслас выступленіјейн вбсталіс, мыј строітелство вөрпунктын мунб жеба. Оніја кад келбб жылшннбј строітелстволыс плансб тыртбма 75 прбцент вылб. Общежитіјаслы оборудованіје да інвентарјас пбштн абу дафтбма. Тазјас, ведрајас тырмымбн некод абу. Сіјбс Патов кбсбб обеспечітны путазјасн да ведрајасбн коді јавб прбворечітб санітарнбј условіјаслы.

Строітелстволыс планјас

тыртавбдны качественнбј петкбдласјас вылб вбзбдтбг. Вөрпунктса начальникјас распоразитчбмабс, кызі, напімер, Мажаса вөрпунктын, 30 мортлы олбм вылб пыды стрбйтавны 40 мортлы олбм вылб общежитіјас, зік сы вбсна, мыј ббрјасб стрбйтныс јона кокныджык. Уналаын сіз-жб абу дафтб торговбј помещеніјас да столовбјјас. Кызі јубртбны став вөрпунктјассан, ларокјас ештбдтбм да сені уж котыртбм вбсна рабочјјас оз вермыны нормалнбја снабжатчыны прбдуктајасбн.

Строітелство куза неуна буржык положеніјес Ыбса вөрпунктын. Сені 3 вылб общежитіје пыс кыксб ештбдбма ставнас, а којмбдсб 90 прбцент вылб.

Кыскасан тујјас вбчбм

Вөрлежы дастысана ужјас пыс ыжыд места бостб кыскасан тујјас вбчбм. Кыскасан тујјас вбчбм вврпромхоз паста абу-на помалбма нб бтік вврпунктын. Мажаса вврпунктын кык участокб кералбма да шылбдбма лбфанкалыс трасса—20 кілометр. Нбшта колбма керавны 700 метр куза. Колбм воын лбфанка кіскалбм вылб матыс вблі ва оз сур. Таво тајбс лоі артыштбма да трассајас плбн кодјалбма тырмымбн трубајас. Подвжнбј состав вбр кыскаліг келбб ылбна абу дафт. Мажаса вврпунктын 105 „СЛЗ“ дофт пыс капіталнбја ремонтірујтбма 62. Дофтјас ремонтірујтбм вылын ужалб сбмын 3 морт. Колбны вылб колеерезјас,

но најбс вбчны абу-на завоітлбма. Пажгаса вврпунктын лбфанкалыс трасса ремонтірујтбма ставнас, коді кузтанас лоб 22 кілометр. Порожнбј тујјас сіз-жб ремонтірујтбма ставнас. Подвозка вылын ужалбм вылб вбчбма 40 дофт да 30 ічбт дофт. Вврпунктса начальник Шешуков вбсталб, мыј тајб дофтјасыс важ сорнас лоб тырмымбн нн. Лбфанка вылб помпајас вбчны абу-на завоітлбмабс сы вбсна, мыј тајб уж куза вврпунктын мастер абу.

Шыладор вврпунктса начальник Гулајев јорт аслас выступленіјейн пасјіс, мыј колхозјас зев тырмытбма лбсбдчбны ввр кыскаліг келбб, а налыс даслунсб прбверітбмбн некод оз занімајтчы.

Вөрлежбмб ужын вербујтбм

Торјбн омбл состојаніјейн вврлежбмб уж вын вербујтбм. Мажын колана јбз вын пыс вербујтбма сбмын жынсб, а пыружалан кадрса рабочјјаслнбн лыдыс пыр-на сбмын 120 морт. Пыружалан кадрса рабочјјасбс вербујтбм куза јавб неудовлетворітелнбја реализујтбб ВКП(б) Коми областнбј Комітет Пленумлн шубмыс. Напімер, Шыладор вврпунктын „Коммунар“ да „Парма“ колхозјасыс абу вермбмабс вербујтны нб бтік мортбс. Вврпунктса начальник ыстысб сещбм помка вылб, мыј тајб колхозјасыс вообшче саботірујтбмы, а конкретнбј мера прмітбм жылыс некод ез мбвпыштлыны. Та жылыс сіз-жб вунбдчіс і ачыс Гулајев јорт.

Уж вын вербујтбмын лок ужлбн помкајасыс медвојдбр сын, мыј вербовка вылб сувтбдбма слаб јбзбс, кодјас оз справітчыны на возб сувтбдбм могјасбн. Напімер, Шыладор вврпунктса вербовшчк Рогов кујім тблысбн верміс вербујтны сбмын гозмбд мортбс. Тајб бтік помка. Мбдкб, местнбј партіјнбј да советскбј організацијајас езна бербдзыс матыстчыны тајб ыжыд мог дінас. Најб пбштн некушбм отсбг оз сетны вербовшчкјаслы да вврпунктјасса аппаратлы.

Којмбд-кб, рабочјјаслы вбрын абу лбсбдбма колана культурно-бытовбј условіјас, коді оз омбла вліјат уж вын вербујтбмлы.

Стахановскöя завершітам хоҗајственнöј во

массын 52 лава лунь-лунь етöны унжык цöкл. А Донбасса шахтајасын-кö ескö став лавајасыс сетис-ны суткöн кöт öтик цöкл, вшом перјöм ескö содiс уна дас сурс тоннајас ылö. Мiјан емöс прек-раснöј стахановецјас, мiјан ем ужлөн замечателнöј об-раецјас не сöмын шахта-сын, но i промышлен-ностса став отраслјасын, а став фелдöс öнi стаха-новскöј двiженiје кол-лективнöја организутöм ајын.

Та вöсна справедливöја ижöны сöкыд промыш-ленностын социалистичес-кöј ордјысöмлөн отлич-ныкјас сöкыд промышлен-ностса став рабочöјаслы да командiрјаслы асланыс иҗмöдн:

„Мiјан воҗын öнi сулалö главнöј да основнöј моҗ: кыпöдны стахановскöј двi-женiјелыс был этап, ву-кöдны стахановскöј двi-женiједс индивидуальнöј ста-хановскöј ужсаң зон брi-гадајаслыс, участокјаслыс, цехјаслыс да предпiјатiје-аслыс стахановскöј ужсö коллективнöј организација белсјас былö. Таын лöб кореннöј моҗыс öнiја ка-дын стахановскöј двiже-нiје организутöмлөн“.

Абу кокнi коллективнöја организутны стахановскöј уж, јона кокнiджык отсав-ны öтi лiбö некымын ста-хановецјаслы установитны рекордјас. Но тајö сöкыд-торјассö вермасны i дол-женöс лоны венöмаöс мiјан хоҗајственнöј кадрјас бол-шеви́стскöј настојчивостöн. Најö долженöс усвоитны, мiј зон коллективјаслөн стахановскöј уж требутö производстволыс став зве-нојас организутöм бурмö-дöм. Колö гöгöрвоны, мiј öнi, кор мiјан предпiјатi-јејас вооружитöмны замеч-ателнöј техникадн, зев ыжыд тöдчанлун бостö производство вылын орга-

низационнöј вопрос, мöд-ног-кö шуны, кужны правiл-нöја сувтöданы јöзјасöс да вескöдлыны набн.

Ишом промышленностын цöкл абу техника, а ужсö да производствон иеитчыс техническöј база вылын правiлнöја организутöм, Шашацкiј да Гвоздыриков содiсны ишом лавајасын цöклчностсö ез сыöн, мiј најö содiсны лавајасын техника, а сыöн, мiј најö правiлнöја организутiсны техникасö использутöм. Гвоз-дыриковлөн да Шашацкiјлөн успехыс ем организацион-нöј искусстволөн резул-тат. I тајö искусстводн долженöс öдiжык овла-дејтны став хоҗајственнык-јас—гырысјас i поснiјас— мiјан дiректорјас, цехјасса начальнiкјас, мастерјас.

Торја стахановецјассаң стахановскöј коллектив-јасö!—тащöм лозунгыс ок-табрвоҗывса социалистичес-кöј ордјысöмлөн. Торја стахановецјассаң стаханов-

скöј коллективјасö, — со программаыс хоҗајственнöј ужлөн не сöмын воҗö кеж-лö, но i талун кежлö-нiн. Сiјсö олмöдö портöмын заложитöма помтöм источ-ныкјас уж производiтелност воҗö кыпöдöм моҗыс, а сiҗ-кö i продукция лезöм содтöмлы да воҗö уждон кыпалöмлы. Стахановскöј уж коллективнöја организутöм кутö ас пыщса по-анлунјас i 1938 воҗа план тыртöм былö i 1939 воҗын народнöј овмöсын воҗö вы-лымöм былö. I мi-кö öнi-саң-жö большеви́стскöја бостсаң стахановскöј уж коллективнöја организутöм, мiјан промышленност петкöдлас быдöмлыс сешöм чудесајас, кущöмјас ез вöвны весiҗ мiјан, вы-лын öдјасö привыкiтöм странаын.

Нöлöд кварталын стаха-новскöј уж вöсна!

Социалистическöј овмöс-лөн был победајас вöсна! „Правда“, октабр 10 лун.

Испанијаса фронтјас вылын Асыввыв фронт

Оборона куҗа испанскöј министрстволөн октабр 12-öд лунса официальной јуб-ртöм сертi, республиканец-јас венiсны мјатежныкјас-лыс кык вылазка Лјаворој секторын (Франција грани-ца бердса пiрiнејскöј гö-рајасын) Рона дел Пiтiл-јо позiciјас вылын.

Ебро зонаын успешнöј контратака бöрын републи-канецјас бостiсны Колл-дел Косо бердса 384 вы-соталыс склонјас. Репуб-ликанецјасöн вöлi бостöма пленнöјјасöс да разнöј во-еннöј снаряженiје. Фашист-јас вöчавлiсны уна атака-јас тајö позiciја былö, сi-јсö бöр мырдöфыны зiлö-мөн, но налыс став атака-јассö венöма республика-нецјасöн.

Республиканскöј пехо-таын ускöдöма итаљанскöј самолет, кодi лылiс рес-публиканскöј линијас.

Китајын војеннöј дејствијејас

Централнöј Китајын

Жуҗчан—Унiн шоссе вы-лын (Цзүцзансаң рытыв-лунвывланын) да Панбишаң Сингочжоу шоссе вылын (Жуҗчансаң рытывланын) мунöны чорыд бојјас.

Јанцзы ју вылын китај-скöј береговöј артиллерiја вöјтiс öтi ыжыд јапонскöј транспорт бојепрiпасјас грузöн.

Лунвыв Китајын

Китајскöј авиација, кыҗi јубртö „Самејбао“ газет, ускöдчылыс Цзiнмын дi вы-лö (Фунзан провинција лун-вылын, Амој дорын). Бом-бардiровканас зiкöз жуҗöд-лöма јапонскöј укреплеми-јејас.

Санчун рајонын, Биат за-лив берег вылын чечкöм јапонскöј десантлөн лыд, бöрја сведенiјејас сертi, вöдчö 50 сурс мортöз. Бојјас мунöны Пiншаң ра-јонын. Татчö шыбавсöны китајскöј војскајаслөн гырыс вынјас.

Кантон-Кулунскöј кöрт-туј чорыда бомбардiрујтö-ма јапонскöј самолетјас-саң. Бомбардiровкаыс вö-чiс тöдчымöнiја разрушенi-јејас.

Лунвыв Китајын јапонскöј десант

Шанхај, 12. Талун асыв-нас јапонецјас лунвыв Ки-тајын чечкöдiсны ыжыд десант Биат заливö (Гонг-конгосаң асыв-војыв-лан). Виҗчысö, мiј лоас чечкöдöма содтöд десант, сы вöсна, мiј Биат зали-вын ем уна дас јапонскöј војеннöј транспорт.

Китајын војеннöј дејствијејас. СНИМОК ВЫЛЫН: китајскöј свјачiстјас пе-редовöј позiciјас вылын.

С. ТВЕРДЫН

Велöдчыны самостоја-телнöја ужавны материал вылын

Мыјын öтi существен-нöј сöкыдлуныс начiнају-щöј докладчiклөн? Кни-га, журнал да газетјас вы-лын самостојателнöја уж-алöм куҗа навыкјас абу-тöмын, рабочöј запiсјас нуб-ны кужтöмын. А материал вылын самостојателнöј уж доклад да беседа кежлö лöсöдчöмын ворсö зев ыжыд рол.

Кыҗi ужавны материал вылын

Доклад кежлö лöсöдчi-гөн мi матыстчам материал дiнö—книга, статта дiнö—сы боксаң, мiј мiјанлы та-тыс бостны, кущöм вопрос былö азҗыны вочакыв. Лыддысiгөн колö, менo-гөн, заводитны веркöстiыс обшöдја виҗöдлöмсаң. Кни-га виҗöдлöмөн, мi вермам гöгöрвоны, јонад мiјанлы колака да полезнöј тајö

Книга, журнал газет вы-лын ужалöмын докладчiк воҗö сувтö вопрос, мiј гiҗавны да кыҗi гiҗавны. Еща опыта докладчiк оз куж правiлнöја да эконом-нöја нубдны запiсјас, виҗö вывтi уна кад запiсјас вы-лö (вернöжык, списывајтöм былö) да вывтi еща бура думајтöм былö.

материалыс, сылөн кущöм јукөнјас кутöны мiјан док-ладлы медыжыд тöдчан-лун. Полезнö медвоз лыд-дыны воҗкыв, внимателнöја виҗöдлыны оглавленије. Сы бöрын бостыны внимател-нöја лыдöдмö, лыдöдмсö думајтöмö, рабочöј запiс-јас, планјас, тезисјас, кон-спектјас вöчалöмö.

Пыржык практикујтсыб

лыддысiгөн гiҗавны та-щöм торјас:

1. Лыдöдм материаллыс план лiбö схема состави-тöм;
 2. Выдержкајас (цитата-јас) гiҗалöм;
 3. Тезисјас составлајтöм;
 4. Конспектирујтöм.
- Гiҗöдјас вöбны паметыд-

докладлөн план јылыс

Чукöртны озыр факти-ческöј материал да бура продумајтны вопрос—сiјö нöшта абу-на тырмана, ме-дым выступитны докладөн. Чукöртöм материалсö колö вайдны нöшта системад, расположитны колана пö-радокөн, мiј шедöсö план отсöгөн. План кутö ыжыд тöдчанлун медвоз аслыс агитаторлы не сöмын док-лад вöчiгөн лiбö беседа дырјi, но i доклад кежлö лöсöдчiгөн. Сы вöсна мед-воз видлалам, мiј сешöм планыс, кыҗi составитны план лыдöдм куҗа да а-слы выступитны кыҗi лö-сöдны да гiҗавны план.

План индö пöрадок, кöнi излагајтчысö докладлөн основнöј положенијејасыс. План индö туйсö, код куҗа

лы отсöг былö, сiјö отса-лö лыдöдмторсö гöгöрво-öмлы да усвоитöмлы. За-писјас вöчöмөн, мi пыдö-жык пырам текстлөн ос-новнöј мыслјасö. Сы вöсна обычнöј сöвет: „записјас вöчöм былö лыддыс ка-рандашöн“—имеитö серјоз-нöј основаније.

докладчiклөн паскалö мыслыс. Планын колö ур-читны мысаң мi заводитам асыным реч, мiј былö мед јона кутам вöчны упор, мiјдн, пример, пома-лам.

План вылын ужалöм абу сöмын материалсö ортсыга-ныс порадокö вайдöм. План вылын ужалöмөн, мi пыр ужалам сiјö фактјас јонжыка тшательнöја чу-кöртöм вылын кодјас (фактјас) колöны мiјанлыс мöвпјас обоснујтöм былö. Мi торјодам медса су-щественијсö, медым öтi торсö не вiставны мöд пöв.

Оз iчöтжык тöдчанлун кут бура разработајтöм план i слушателјаслы. Кор докладчiк вiсталö проду-

мајтöм план куҗа, секi кокныджык сiјсö кывзыны, унжык гöгöрвоан доклад-сыс.

Планын колö индны до-кладлыс основнöј раздел-јас. Сесса быд раздел тор-јодавсö некымын состав-нöј јукөнјас былö.

План обычнö лöсöдсö вопросјас лiбö заголовок-јас форманы.

Сы моҗыс, медым бур-жыка разберитчыны сыын, мiј сешöм докладлөн ос-новнöј разделјас, бостам пример былö Сöветјаслөн Чрезвычайнöј VIII Ставо-јузса сјезд вылын Сталин јортлыс „СССР-са Консти-туција проект јылыс“ док-ладыс основнöј разделјас-сыс заголовокјассö:

1. Конституционнöј ко-миссија образутöм да си-лөн моҗас.

II. 1924 воҗаң 1936 воҗа ка д ко ластын СССР-са олöмын вежсöмјас.

III. Конституција проект-лөн основнöј особенност-јас.

IV. Конституција проект-öс буржуазнöј критика.

(Помсö виҗöд 4 листбокыс)

Чехословакіяын демократическөй вывяслөн жефинство вöсна тыш

Прага, 12. Чехословакіяын демократическөй свободаяс бирддмлөн да фашистскөй режим лөсддмлөн угроза, кодб жона злө Гитлердн подферживајтана пышкбсса реакція, кыпддсны Чехословакіяса рабочдй массајас пышкын фашизмкөд тыш вылө демократическөй вывяслыс жефиндй фронт лөсддмлөн вöсна паскыд двіженіе. Раковіцаын (Моравіја) „Отто“ фирма завод вылын рабочдйјас социал-демократјас партијаса, чешскөй социалистјас да коммунистическөй партијаса шленјас вöчисны шудм, көні требуј-

тöны асланыс партијасса централнөй комитетјаслыс жефиндй рабочдй партија лөсддм, кодб ескө верміс днја сөкыд обстановкаиы дорјыны чехословакіјаса ужалыс јөз массајаслыс интересјас. Ташдм-жө решеніе вöчисны і Рокіцеане карса (Рытывыв Чехіја) рабочдйјас. Рабочдй партијас дтвывтдм практическөја олдмө пöртдм мөгыс Рокіцеанеын лөсддманін жефинстволыс организационнөй комитет. Жефинстволыс организационнөй комитетјас лөсддма сіз-жө уна мукдө карјасын.

Польскөй фашистјаслөн выл требованіејас

ВАРШАВА, 12. Тешинскөй (Чехословацкөй) Сілезіја районјас бостдмөн удовлетворитчытөг, польскөй фашистјас выдвигатöны дн уна выл аннексионистскөй требованіејас. Польшалөн дчереднөй территориалнөй претензіјаслыс общцөй список јонжыка полвдја формулірујтө „Вечур варшавскі“.

2. Оравскөй район, кодб дтвувтө кык ујезд 750 квадратнөй километр плöщаддн;
3. Чепетскөй ујездлыс асыввыв јукдн 150 квадратнөй километр плöщаддн. „Ташдм ногдн,—гіжө газет,—сорныс мунд Польша дінд 2400 квадратнөй километр Чехословацкөй территория 120000 јөздн дтвувтөм јылыс.“
Газет јубртдм серті арталдмдн, польскөй фашистјас дастöны индм районјасын выл диверсионнөй актјаслыс серіја. Краковын да Катовіцын та мөгыс лөсддманін фашистскөй диверсионнөй группајас.

Газета кывјас серті, днја кадб сорні мунд Польша дінд ташдм Чехословацкөй территорияјас дтвувтөм јылыс:

1. Спішскөй му, кодб шымыртдө кујим ујезд 1500 квадратнөй километр плöщаддн;

Польшадн бостдм районјасыс Чехословацкөй гражданаөс выселітөм

ВАРШАВА, 12. Польскөй властјас заводітисны мырддн вöтлыны чехословацкөй гражданаөс Тешинскөй (Чехословацкөй) Сілезіјаын польскөй војскајасдн бостдм районјасыс. Кызі јубртдө польскөй телеграфнөй

агенство, Сілезскөй војевода Малгомм леіс тöрыт распораженіе, коддн шдктд став Чехословацкөй гражданаөс тавога нојабр 1-дй лундө еновтны польшалыс территория.

Велөдчыны самостојателнөја ужавны материал вылын

V. Конституція проект дінд поправкајас да содтөдјас.

VI. СССР-са выл конституціалөн тдчанлун.

Візддө, кушдм чоткөй последователностдн расположитдма докладдн разделјасыс.

Кызі лөсддны тезісјас

Тезісдн мі шуам мысл жөныда ізложітдм. Лөсддны тезісјас—сіз-кб, жөныда гдгдвоана да чоткөја гіжны докладлыс основнөй положеніејасдө.

Тезісјас пыржык лөсддчысддны план серті да ем кызі бы вочакывдн заголовокјас лөбө вопрос вылө, кодб ем планын. Главнөјыс тезісјас составітдм куза ужын—кужны обөбшчітны, жөныда, законченнөја сформулірујтны материаллыс кушдм-кб определоннөй јукдн. Ташдм самдн, тезісјас ногдн

жөныда гіжысдө став доклад, сылдн содержаніе.

Конспект јылыс

Мыј сөшдм конспектыс? Кыгалдн, статталдн конспект аснас представляјтө лыдддмлыс јтдда висталдм заголовокјас, подзаголовокјас, тезісјас, цитатајас, лыдпасјас, фактјас гіжалдм пыр.

Отрывок лыдддм да план ногдн основнөй моментјасдө пасјдмдн, мі јтдда пересказын виставлам мыслјасдө, кодјасдө гіждма текстын автордн.

Докладдн конспект сіјдө ем сылыс содержаніесдө сіјдө последователностын гіждм, кушдмдө индма пландн. Конспектдө мі пыртам докладлыс тезіс, цитатајас, лыдпасјас, датајас.

Конспект пыр гіжөд торја листјас вылө гіжан бумага ккјамысдө лөбө нольдө јукдн лист ыждаө. Конспект пыржык гіжөд

Райкоммол пленум вылын

Октябр 11-дд лунсаң октябр 13-дд лундө муніс ВЛКСМ Сыктывдінса райкомлөн нольдө дчереднөй пленум.

Пленум вылын вөлі кујим сорнітантор:

1. Кызі пöртдө олдмө политучеба јылыс ВЛКСМ ОК III-дд пленумлөн шудм;
2. Понерјас да школьнөкјас пöвсын коммунистическөй воспитаніе;
3. Организационнөй вопросјас.

Райкомолдн IV-дд пленум ВЛКСМ райкомса секретар објазанностјасыс мездіс Анна Міхајловна

Јелкіна јортдө, сыдн мөд уж вылө вуждмкдө јтддн.

ВЛКСМ райкомлөн пленум райкомса секретардн бöрјіс Модест Івановіч Ілчуков јортдө, сіјдө политучеба отделса јуралысыс мезддмдн.

Политучеба отделса јуралысдн пленум бöрјіс Ныколај Степановіч Шестаков јортдө, сіјдө пионер отделса јуралысыс мезддмдн.

Пионер отделса јуралысдн пленум бöрјіс Маріја Івановна Сороніна јортдө.

Комсомолецјас бостісны неграмотнөјјасдө велөдны

Пажга сиктсөветувса комсомолскөй организација индс быд колхоздө торја комсомолецјасдө, колхозјасын культурно-массөвдөј уж нудддм да неграмотнөй колхознөкјасдө велөддм вылө.

Комсомолка Мелехіна

Анна велөддө Киров нима колхозын. Комсомолкајас: Ілчукова да Попова—„Ордым“ колхозын. Анна Міхајловна Попова јорт—„Марс“ колхозын.

Томов.

БЫТОВӨЙ ТЕМАЈАС ВЫЛӨ

Көні шырыны да брїтчыны?

Вылгортын зік дтїк парікмахерскөй да і сіјдө ужалдө случајсаң-случајдө. Шојччан лунјасдө, кор рајцентрса ужалыс јөздлн да служашдөјјаслөн ем позанлун шырыны да брїтчыны, парікмахерскөй оз ужав. Клијентјаслы лөб леччыны Сыктывкардө. Сіјдө кбт бур, мыј Вылгортса ужалыс јөзлы да служашдөјјаслы

Сыктывкарыс матын, а то најдө ставныс вермасны гонсавны да тошсавны кызі австралијскөй папуасјас.

Ем предложеніе бурмөддны рајцентрса парікмахерскөјлыс уж. Кад-нн вөдчыны сөшдм положеніејөд, медым ужалыс јөз тддсны көні налы шырыны да брїтчыны.

В-н.

Вузалөны сотчөм нан

Вылгортса селпо лавкајасдө пырбдм бöрын первојја кывдн кылан: „взасыс јортјас! Мыјла ті пыр вузаланнөд сотдм пыддса буханкајас!“

—Тешкод, мыј мїјандө вїданнөд! Ем селпоын јуралыс, сылдн пекарјас—на-

јөс колдө вїдны. Од најдө ташдм нансдө мїјандө шдктöны вузавны...

Гдббасысјаслы воштысны лөб некытдө, наныд сотчөма, но лөб бостны, сојтөгыд-дд он ов...

К-в.

тис најдө. Запісјас дінд вїмателнөја относітчөм велөддө тöрјөдны статтајасын, кнїгаын главнөјсдө, мөвпјастдө да фактјасдө вадддны сїстемад да сетдны позанлун бостыны докладјас да выступленіејас составлајтдмө.

Запісјас нуддан правілө

Запісјас определоннөй пöрадокдө вадддм мөгыс поздө пöлзүјтчыны уна прїомјасдн. Гїжөдлөн медга прбстөј прїом—стөча инддм заголовокјаса тетракалдн сїстема. Тајдө сїстемалдн тырмытдмторјыс сыын, мыј выпїскајас да гіжөдјас оз поздө группірујтны да перегруппірујтны. Сы вöсна јонжыка рекомєндујтчысдө запісјаслөн мөд сїстема—карточнөй—неыжыд листокјас да карточкајас вылө. Сылдн прїемуществојасыс сыын, мыј позас лубдј кадб группірујтны да перегруппірујтаны, карточкајасдө лубдј сїстемад, позас најдө размещајтны ас воцад уж дырїнд; вьвтї јона удобнө

Районувса поштөвөј отделеңіјеса началнөкјаслы да пісмоносецјаслы

Мїјан районувса колхознөкјас да служашдөјјат пöвсө јона еша раздддм районнөй „колхознїк“ газета. Районын колана 150 екземпляр газет пыддө суздддны сөмын 852 екземпляр. Бöрја толысјасдө поштіскалдн лыд соддм пыддчїніс. Торјдн јона чїні Палса, Пажгаса, Ыбса да Часса сїктсөветувса поштөвөј отделеңіејасын.

Тї оланыд да ужаланыд паскыд колхознөй масса пöвсын. Пуктдө ас воцад нөдн мөгдн газетлыс тираж кыпддны еша вылө 1500 екземплярдө. Та вылө колдө сөмын дтї тор: ужавны масса пöвсын, вїставны массалы газетлыс ыжыс политическөй тдчанлунсдө да ас костаныд паскөдннө не кыв вылын, а збылыс фелдө вылын социалистическөй ордјысдө.

Еска, мыј нојабр толыс кежлд уна пöв содтаннөд газет подпіскалыс тираж. Подпіскасдө нуддөј вылө лөсдддм дон серті, коддөс јөзддс „Колхознїк“ газетлөн редакціја.

Сојузпечатын јуралыс—Шулепова.

Јудр

„Колхознїк“ газета суздддны да районувса поштөвөј отделеңіејын ужалыс јортјаслы „Колхознїк“ газетлөн редакціја вадддө тддвылө, мыј нојабр 1-ој лунсаң газеталөн сузддан дон чїнд да лөб: во кежлд—9 шајт да 60 ур, 6 толыс кежлд—4 шајт да 80 ур, 3 толыс кежлд—2 шајт да 40 ур, 1 толыс кежлд—80 ур.

Редакціја.

бумага лист дтар бокас. Лїстјас колдө лоны нумерујтдма.

Докладдн рабочдй конспектын медвоц колдө лоны докладдн став основнөй сурдсыс.

Конспект оз поздө гіжны дон текст ногдн. Доклад дырїі конспект лыддыны оз поздө, сы вöсна конспект колдө лөсддны сөшдм ногдн, медым веркөстїс вїдддлөмдн сіјдө сылы виставлө, мыј јылыс да мыј колдө сорнітны.

Основнөй сөкыдлуныс, кодкөд паныдаслөны агїтаторјас да докладчїкјас конспектјас составлајтгдн, сіјдө-жө, мыј і план составітгдн: сіјдө—төдтөмлун, мыј лыддыны кнїгаыс, статтајасыс главнөјдн, мыј второстепеннөјдн, мыј подсобнөјдн.

Кызі-жө составітны конспект? Танї мїјанлы вөдны отсдг вылө В. І. Ленинлыс конспектјас да планјас вїмателнөја велөддм. Конспектјас да речјаслыс планјас лыдддмдн, поздө азчыны, кушдм вїмателнөја Ленин вадддс пöрадокдө гіжөдјасдө, нумеруј-

босты сіјдө сөрынд докладјас дырїі іспользујтдм мөгыс. Карточкајасын разбїрајтчөмдн да сіјдө сїстематїзујтдмдн, мї кокнїа лөсддам докладлы план, сы вöсна мыј вермам вöчны мїјан материал пышкын кушдм колдө вешталдмјас, медга удачнөй сочетаніејас бöрјөмдн. Ташдм сїстема дырїі колдө јона ыжыд аккуратност да пöрадок дінд прївычка, кызі быд карточка вылө колдө гіжны заголовок (тема, автор), карточкајас колдө нумерујтны, гіжөдјаскө нуддчысдөны некымын карточкајас вылын.

Агїтатор должен тддны, мыј тетрадкајасын, карточкајас вылын гіжөдјас, планјас, конспектјас—ставыс тајдө вспомогаателнөй средствојас. Главнөјыс—сіјдө тддны сіјдө вопрос, мыј јылыс сорнітан.

(Бостдма „Спутнїк агїтатора“ журналыс).

Ответственнөй редактор А. КАРМАНОВ